

The New York Times bestseleris

Lisa Gardner

Kai tu mane
matai

PROLOGAS

Mano mama mėgsta niūniuoti. Ji stovi prie viryklės, šį tą pamaišo, šį tą paragauna, ir niūniuoja, niūniuoja, niūniuoja.

Aš sėdžiu ant kėdės prie stalo. Irgi turiu darbo — man reikia sutarkuoti sūrį. Nesudėtingas tai darbas, malonu liesti balto sūrio trupinius. Tačiau didžiuojusi, galėdama prisidėti.

Mama sako, kad, norint valgyti kaip karaliui, nereikia būti turtingam. Ji labai mėgsta gaminti. Dažnas užsuka į mamos virtuvę salsos ar ypatingojo molė padažo, ar mano mėgstamų nedidelių cinamoninių plikytos tešlos spurgų, pamirktų šokoladė.

Man penkeri, taigi esu jau pakankamai suaugusi, kad galėčiau maišyti ant viryklės lėtai tirpstantį šokoladą. Neskubėk, sako mama. Bet ir ne per lėtai, nes šokoladas prisvils.

Ištirpęs šokoladas labai karštas. Aš pirmą kartą įmerkiau mažąjį pirštelį tiesiai į puodą, nes labai norėjau paragauti. Pirmiausia nusideginau pirštą, o tada nulaižiau tirštą šokoladą ir nusiplikiau burną. Kai pravirkau, mama papurtė galvą. Ji prijuoste nušluostė man nuo skruostų ašaras ir pasakė, kad esu paika mergaitė ir turiu būti stipresnė bei protingesnė, ir nebekišti rankų į verdantį puodą. Ji atnešė ledo kubelį, kurį turėjau sučiulpti, ir leido sėdėti prie stalo ir žiūrėti, kaip ji niūniuodama sukasi prie garuojančių puodų.

Aš mamai esu jos chiquita. Ji yra mano mamita. Tai mūsų ypatingi vardai, skirti viena kitai. Man labai patinka stebėti savo*

* Mažylė, mamytė (isp.). — Čia ir toliau vert. pastabos.

mamita virtuvėje. Ten būdama ji yra laiminga. Jos veide nematyti jokių šešėlių. Ji labiau savimi pasitiki, stovi aukštai iškelta galva. Vėl atrodo kaip mano mama, o ne kaip ryte iš namų išeinanti liūdna moteris, apsivilkusi nuobodžia pilka kambarinės uniforma. Ar, dar blogiau, išsigandusi moteris, kuri kartais vidury dienos grįžta namo, įstumia mane į spintą ir liepia neišleisti nė garso.

Aš visada klausau savo mamos. Na, kartą nepaklausiau. Nubėgau paskui rudos spalvos šuniuką, nes norėjau paglostyti jam ausytes, ir automobilis prašvilpė pro mane tokiu greičiu, kad plaukuose pajutau vėjo gūšį. Tada mama sugriebė mane už rankos ir šaukė: „Ne, ne, ne, bloga, bloga, bloga.“ Ji pliaukštelėjo man per užpakalį, — skaudėjo. Paskui atsisėdo ant raudonos žemės ir verkė, sūpuodama mane savo glėbyje, ir dėl to man skaudėjo dar labiau — tiek pilvelyje, tiek krūtinėje vienu metu.

— Tu privalai manęs klausyti, meile mano. Mes turime tik viena kitą, taigi mums reikia būti ypač atsargioms. Tu esi mano, o aš esu tavo, ir taip bus visada.

Tądien aš mamai nušluosčiau skruostus. Padėjau galvą ant jos virpančio peties ir pažadėjau visada būti gera.

Dabar, kai man jau perkeri, pati nueinu į mokyklą, o paskui pati grįžtu namo. Aš visą popietę būnu viena, ir tai, pasak mamos, — mūsų paslaptis. Kitiems tai gali nepatikti. Jie gali mane atimti.

Nenoriu, kad mane atimtų. Taigi, būnu drąsi mergaitė: grįžtu namo, įsijungiu nedidelį televizorių ir laikiu žiūrėdama animacinius filmukus. Kartais piešiu. Labai mėgstu piešti ir spalvinti. Paskui visada kruopščiai viską sutvarkau. Mano mamita kasdien sunkiai dirba, šveičia ir valo kitų paliktą netvarką. Ji kasdien palieka namus apsivilkusi tvarkingai išlygintą uniformą su šiugždančia balta prijuoste. Kiekvieną vakarą pareina išsekusi, visiškai išsunkta. Ir tai būna gerosios dienos. Kartais grįžta namo liūdna ir išsigandusi, tada turi nusimesti savo pilką uniformą, užsisėgti spalvotą sijoną ir keliauti tiesiai į virtuvę, kad vėl galėtų šypsotis.

Dabar yra vakaras. Mes valgysime buritus su lėtai skrudintomis juodosiomis pupelėmis ir plėšyta vištiena. Šis vakaras turėtų būti ypatingas, nes vištieną valgome ne visada. Mėsa kainuoja brangiau, ir ją pirkti turime atsakingai.

Tačiau mano mama laiminga ir po truputį maišo pupeles, kol orkaitėje šyla kukurūzų paplotėliai. Mūsų virtuvė nedidelė, bet šviesi. Raudonos plytelės, žalia ir mėlyna spalvomis dažytos sienos. Keramikos dirbiniai, priklausę mano močiutei, kurią mama turėjo labai seniai palikti ir daugiau niekada nebepamats. Bet mama buvo dėkinga už šiuos dirbinius — taip jos mama gali visada būti su ja, o vieną dieną taip pat nutiks ir man.

— Nereikia turėti daug daiktų, — man mėgsta sakyti mama. — Tereikia turėti tinkamus daiktus.

Tolumoje girdžiu staugimą. Vienas kitam dykumoje dainuojantys kojotai. Nuo šito garso mama ima virpėti, bet man jis patinka. Ir aš norėčiau užversti galvą atgal ir taip pat graudžiai sustaugti.

Vietoje to mokausi niūniuoti kaip mano mama. Tada žaidžiu savo mėgstamiausią žaidimą.

— Mamita, — sakau aš.

— Chiquita, — ji atsako.

— Bonita mamita, — sakau aš.

— Linda chiquita, — šypsodamasi atsako ji.

— Muy bonita mamita.

— Muy linda chiquita.

Aš sukikenu, nes mes esame komanda, nedidelė dviejų žmonių komanda, ir štai tokiu būdu stūgaujame tarpusavyje.

— Tu esi paika chiquita, — pasako ji, ir aš vėl pradedu krizenti, o tada, pavogusi balto sūrio gabalėlį, iš malonumo mosikuoju po kėde kojomis.

— Vakarienė, — pareiškia ji traukdama iš orkaitės tortilijas.

Vėl sustaugia kojotai. Mama persižegnoja. Man atrodo, jog džiaugiuosi tuo, kad aš esu jos, o ji yra mano, amžinai.

Blogasis Vyras ateina po vakarienės. Mama stovi prie kriauklės, plauna indus. Aš stoviu ant taburetės šalia jos, šluos-tau išplautus indus.

Jis pabeldžia, stipriai ir sunkiai. Mamita sustingsta prie kriauklės. Jos veide vėl pasirodo šešėliai, bet aš to nesuprantu.

Aš tik žinau, kad jai baisu. O jeigu jai baisu, tai ir man.

— Į spintą, — sušnabžda.

Bet per vėlai, nes staiga atsidaro užpakalinės durys. Vyras jau čia, jis įeina ir užpildo erdvę. Mūsų virtuvė, kurioje visada pakako vietos mūsų dviejų žmonių komandai, dabar pasidarė tokia mažytė.

Nėra kur slėptis.

Matau jo tamsų šešėlį, kai įsvirduliuoja į kambarį, didžiulę, sunkią figūrą, labiau panašią į žvėrį nei į žmogų.

— Ką tu padarei? — jis paklausia.

Jis kalba su mano mama. Nerėkia, jo balsas šaltas, ramus. Dėl to imu tirtėti, ir man kyla noras persižegnoti.

— N-nieko, — bando mama.

Ji pernelyg smarkiai dreba. Žinau, kad ji meluoja, ir Blogasis Vyras taip pat tai žino.

— Ar tu tikrai manei, kad nesužinosiu? Ar tikrai manei, kad gali mane pergudrauti?

Mano mama nieko neatsako. Ilgai į ją spoksau. Jos veide ne-įmanoma išskaityti jokios išraiškos, tačiau net ir matydama tą ramybę suvokių: kad ir kuo tas vyras ją kaltintų, ji tai padarė. Ir jis sužinojo. Ir dabar nutiks kažkas siaubingo.

Mes esame komanda. Noriu paimti ją už rankos. Noriu dėl jos būti drąsi mergaitė. Bet mano kojos nevaldomai dreba. Stovė-dama ant savo mažosios taburetės, negaliu pajudėti.

Staiga mama padeda puodą į kriauklę ir garsiu barškėjimu nutraukia tvyrančią įtampą.

— Ar norėtum vakarienės? Burito. Prašau, leisk paruošti tau lėkštę.

Kai kalba apie maistą, jos balsas nurimsta. Ji šiek tiek pajuda iš vietos ir atsiduria tarp manęs ir to vyro.

— Žinoma, — atsako vyras, bet jo balse yra kažkas tokio, nuo ko aš vėl imu drebėti.

Dabar beviltiškai trokštu būti spintoje. Bet negaliu tuoj pat pasprukti ir joje pasislėpti. Negaliu niekur išeiti ir likti jo nepastebėta. O tam tikra dalis manęs, ta užsispyrusi, paika, kvailai į karštą šokoladą pirštus kišanti dalis, nenori niekur eiti, nenori palikti šio vyro-žvėries vieno su mano mama.

Ji paima mano nusausintą lėkštę. Pamažu pereina prie viryklės, kur yra likusių kukurūzų paplotėlių ir šaltų pupelių. Neskuba. Paplotėlis, šaukštas pupelių, žiupsnelis sūrio. Susuka paplotėlį į buritą ir įdeda atgal į orkaitę. Suranda salsos padažą, padeda ant stalo.

— Alaus, — sako vyras.

Mama nueina prie mažyčio šaldytuvo ir paima giliai jo viduje užkištą alaus butelį.

Ji atrodo labai rami, jei ne rankos, nuolat glamžančios ryškiai raudoną sijoną.

— Prisėsk šalia, — pasako vyras, kai ji ištraukia iš orkaitės buritą.

— Aš turiu suplauti indus...

— Prisėsk šalia.

Mama atsisėda. Ji skubiai dirsteli į mane. Jos akyse kažką matau, kažką, ką bando man pasakyti. Stovėdama ant savo taburetės, nelabai suprantu. Nežinau, kur eiti, ką daryti. Mes tu rime rūpintis viena kita, yra sakiusi ji. Bet aš nežinau, kaip šiuo metu ja pasirūpinti.

Tik noriu, kad tas Blogasis Vyras išeitų ir kad mudvi su mama vėl būtume vienos virtuvėje.

Vyras valgo savo buritą. Kąsnis po kąsnio. Geria savo alų. Nekalba, o nuo tylos man net įsiskauda pilvą.

Kai paskutinis kąsnis ant šakutės pasiekia Blogojo Vyro burną, mama šiek tiek atsikvepia. Suglemba jos pečiai. Ji dėl kažko apsisprendė, bet aš nežinau dėl ko.

Vyras žvilgteli mano pusėn.

— Ji labai graži.

— Ji dar kūdikis, — šaltai pareiškia mama ir atsistoja. — Eikime į lauką.

Vyras pakelia antakį:

— O tu narsi, ar ne?

— Nori pasikalbėti? Eikime į lauką.

— Aš nežinau. Man patinka tavo virtuvė. Čia labai jauku. Galbūt tau reikėtų nukraustyti šį stalą. Galėtume tavo dukrai parodyti, ką iš tikrųjų sugebi.

Mama įdėmiai žiūri į vyrą. Ji staiga tvirtu žingsniu apeina stalą, žengia tiesiai link jo. Netikėtai užkluptas, jis net krūpteli, o aš didžiuliuojuosi savo mamita, kad privertė Blogąjį Vyrą atsitraukti. Praeidama ji visu kūnu kliudo jo petį, stipriai, pabrėžtinai. Tada trūkteli užpakalines duris ir plačiai jas pradaro. Vyrui dar nespėjus sureaguoti, ji jau stovi lauke.

Pagaliau jis atsistoja. Stabtelį, kurį laiką į mane spokso. Man nepatinka jo žvilgsnis.

— Mergaitė, koks tavo vardas?

Aš išsižioju, bet mano burna neišleidžia jokio garso. Vis dar per stipriai drebu.

Mama šūkteli jam iš lauko.

Jis paskutinį kartą įdėmiai mane nužvelgia, o tada patraukia prie durų.

— Kvaila mergiotė, — sumurma.

Laikau virtuvinį rankšluostį. Dabar, likusi viena, spoksau į tą rankšluostį ir apgailestauju, kad neturiu ko sausinti. Norėčiau,

kad laikas atsisuktų atgal ir aš galėčiau sėdėti prie stalo, tarkuoti sūrį ir klausytis mamos niūniavimo.

Tada pasigirsta garsai. Vyro balsas. Jis skamba piktai ir grėsmingai.

Paskui mano mamos. Ne, sako ji, vėl ir vėl. Įžuliai, tada atkakliai, tada maldaujamai. Smūgis, pliaukštelėjimas. Aš krūpteliu. Žinau tuos garsus. Jis jai sudavė. Ji vėl kalba, bet jos balsas toks tylus, kad vos jį girdžiu. Atpažįstu tiktai iš tembro. Sugniuždytas. Blogasis Vyras ją užgavo, ir mano mamita yra palūžusi.

Pikti balsai nutyla. Viskas nuščiūva. Tyla mane gąsdina labiausiai.

Mes esame komanda. Mes turime tik viena kitą. Mes privilome viena kita pasirūpinti.

Atsargiai nulipu nuo taburetės. Nueinu prie atvirų durų. Žengiu į lauką.

Mano mama klūpo ant kelių. Vyras stovi priešais ją. Jis kažką laiko. Ginklą. Jis laiko nukreipęs ginklą į mamos galvą.

Aš negalvoju. Aš pasileidžiu bėgti. Lekiu pas savo mamą — neryškūs mažų rankyčių ir mažų kojyčių kontūrai. Noriu tikėti, kad skrendu kaip vėjas. Metuosi tiesiai jai į glėbį.

O mama rėkia: „Ne! Pasitrauk! Bėk, chiquita, bėk!“

Ji atstumia mane nuo savęs, netgi kai bandau sugriebti jos rankas. Ji žeria mane už savęs. „Bėk, — vėl sušunka. — Bėk!“

Matau, kaip jos skruostais rieda ašaros. Jos akyse regiu baimę. Aš nebėgu. Negaliu.

Laikau ištiestas į mamą rankas. Mes esame dviese. Mes turime pasirūpinti...

Blogasis Vyras paspaudžia gaiduką.

Vėliau aš tai sapnuosiu, naktį iš nakties. Vėliau ši vienintelė akimirka bus viskas, kas man liko. Paskutinis kartas, kai kalbėjau. Paskutinis kartas, kai klausiausi mamos niūniavimo. Paskutinis kartas, kai tiesiau rankas į žmogų, kuris mane mylėjo.

Kulka perskrodžia mamai gerklę. Raudoni purslai. Jos jau pavėluotai kylanti ranka. Tada kulka skrieja toliau, atsimuša man į smilkinį. Aš atšoku. Parpuolu ant kruvino purvo. Apsvaigusi, sužeista, sumišusi.

Blogasis Vyras artėja prie manęs. Jis pasilenkia, suima mano kaklą.

— Cha, — prataria.

Tuomet, prieš pat man apalpstant, Blogasis Vyras mane pakelia. Aš jam nesipriešinu. Kraujas užlieja akis. Per jį spoksau į susmukusį mamos kūną. Ir jaučiu kulkos paliktą nudegimą, kuris persidavė man. Taip aš perėmiau viską, kas liko iš mano mamitos.

Mudviejų komandos nebėra.

1 skyrius

— Vanduo.

— Yra.

— Granolos batonėliai.

— Yra.

— Obuoliai. Sumuštiniai su riešutų sviestu ir džemu.

— Yra, yra, — Dženetė stabtelėjo, pakėlė akis nuo atvirų kuprinių su dienos maisto daviniu, sustatytų ant viešbučio lovos. — Kiek vandens?

— Aš manau, kad po du buteliukus kiekvienam, — atsiliepė Čakas.

Jis varstėsi žygio batus, vis trinkelėdamas kulnu į medines grindis, kad batai standžiai priglustų prie kojų.

— Lauke ištis karšta, — lyg tarp kitko pasakė Dženetė.

Jie savaitgaliui pabėgo iš karštosios Atlantos, patraukė šiauriau į kalnus ir tik atvykę suprato, kad santykinis oro drėgnumas čia buvo vos nežymiai didesnis nei mieste, kurį paliko. Būtent tai, ko jiems ir reikėjo — Apaleičijos karščio banga.

Čakas sureagavo į jos žodžius.

— Gal geriau įmesk po tris buteliukus kiekvienam. Mums tikrai prireiks skysčių.

— Žinoma, — atsakė Dženetė ir pasistengė, kad nenu-skambėtų sarkastiškai.

Tarsi jie žinotų, ką daro. Tarsi Čako batai nebūtų ką tik atkeliavę iš sporto prekių parduotuvės, o abi kuprinės nebūtų

išknistos kažkur iš dulkėto jo tėvų garažo gelmių. Dženetė net nesivargino susirasti tikrų batų, liko ištikima savo teniso batiams. Čakas jau buvo ją išpėjęs, kad kalnų keliukuose nesunku išsisukti kulkšni. Išties, ji tenorėjo romantiško savaitgalio nedideliame viešbutyje su pusryčiais. Juodu su Čaku susitikinėjo beveik metus, gana trumpai, kad vis dar norėtusi stengtis, ir gana ilgai, kad trumpas atostogų savaitgalis atrodytų puiki mintis.

Bet žygis? Tokia buvo Čako idėja gerai praleisti laiką. Ji pati būtų pasirinkusi maisto pristatymą į viešbučio kambarį ir seksą, tačiau žiūrėdama, kaip jos vaikiną dabar žingsniavo po nuostabų jų kambarį ir akivaizdžiai džiaugėsi savo žygio batais, suprato, jog *to* nebus. Galbūt dienos pabaigoje. Jeigu kuris nors iš jų vis dar pajęgs judėti.

— Turi žemėlapi? — paklausė ji, kadangi buvo mergina iš miesto ir tą puikiai žinojo.

— Taip. Takas pažymėtas. Šešių su puse kilometrų kelionė pirmyn ir atgal, trijų šimtų metrų įkalnė. Mes galime tai padaryti, — atsakė jis ir stabtelėjo, kad galėtų demonstratyviai pakilnoti antakius ir nuramindamas ją pabučiuoti.

Dženetė nenoromis pasviro į priekį ir pasitiko jo bučinį. Su savo kupeta rudų plaukų, tankiomis blakstienomis ir tamsiomis mažo šuniuko akimis jis mokėjo būti labai žavus. Dar jis buvo sportiškas, perspektyvus valstijos prokuroras, kuris teismo posėdžių salėje patiriamą frustraciją išdegindavo bėgiodamas pusmaratonius. Atsižvelgiant į tai, kaip jai patiko kiekvienas to bėgiko kūno centimetras...

Gera, ji leisis į žygį. Dėl meilės žmonės yra padarę ir blogesnių dalykų.

Dženetė truputį atsitraukė, užsikėlė pirmąją kuprinę ir šiek tiek suniurzgė dėl jos svorio.

— Mes užsitarnausime tuos vandens buteliukus, — pasakė.

Čakas lyg niekur nieko užsimetė ant nugaros kitą kuprinę.

— Mums pavyks, — tarė jis.

— Pažadi mane nešti?

— Aš nenoriu išnaudoti visų jėgų. Vis dar turiu mums šiokių tokių planų dienos pabaigai. Girdėjau, kad vaizdas tako pradžioje tiesiog nuostabus. Bet vis dėlto galvoju, — jis pasilenkė arčiau ir sušnabždėjo jai į ausį, — ar seksas kalno viršūnėje nebus dar geresnis.

— Prakaituotas ir ant pušų spyglių, — atsakė ji.

Bet jis jau patraukė jos dėmesį. Žygis, hm... Jai nepatiko net sporto salės. Tačiau grynas oras, kartu su pažadu sulaukti deramo atpildo...

— Mums pavyks, — kimiu balsu sutiko Dženetė.

Tada, baigusi dorotis su kuprinės dirželiais, nusekė paskui savo mielą, nuodėmės vertą vaikina pro duris.

Pirma klaida: Čakas diktavo tempą. Visada buvo pamišęs dėl kardiopratių, ir statūs vingiuoti kalnų keliukai jam nekėlė jokių keblumų. Dženetei beveik iš karto pradėjo trūkti oro, o jos ankstesnes romantiškas mintis pakeitė žudikiško sąmokslų planai. Vienos moters tarp visų prisiekusiųjų, svarstė ji. Tik tiek jai tereikia, kad vėliau būtų išteisinta dėl artėjančios Čako mirties, jeigu jis nesulėtins tempo ir nepasigailės savo akivaizdžiai kenčiančios merginos.

Antra klaida: Čakas avėjo naujus batus. Po poros kilometrų jis pradėjo šlubčioti. Kiek vėliau ėmė raukytis.

Dženetė dirbo veterinarijos specialiste ir tapdavo medicinos eksperte netgi tuomet, kai tekdavo pagelbėti žmonėms. Tai reiškia, kad ji turėjo užkirsti kelią Čako ryžtingam mirties žygiui, pasodinti jį ant didelio akmens ir pareikalauti nusiauti batą.

Jo kairiosios kojinės kulnas jau buvo kruvinas.

— Vaje, — ji negalėjo susilaikyti nepasakiusi, — va tau ir mano niekam tikę teniso bateliai.

Jis rūsčiai ją nudelbė, ir Dženetė išsyk suprato, kad Čako mintis apie seksą taip pat pakeitė mintys apie kūno žalojimą. Kai kurie dalykai tik atrodo smagesni, nei yra iš tikrųjų. Žygiai, kaip jau nusprendė Dženetė, — vienas iš tokių.

Jos paprašytas Čakas atsargiai nusimovė savo ypač storą, žygiams skirtą kojinę. Net sėdėdami pavėsyje juodu buvo permirkę prakaitu ir sunkiai kvėpavo. Dženetė daugiau niekada nebesitrauks nuo oro kondicionieriaus.

Ji perkratė visą kuprinę, kol galiausiai rado pirmosios pagalbos vaistinėlę — dar vieną pirkinį, ant kurio vis dar puikavosi etiketės. Apžiūrėjo, kas įeina į bazinį rinkinį — neosporinas ir keli pleistrai.

Čakas net krūptelėjo, kai ji palietė kulną, o tada išleido kelis inkščiančius garsus. Va tau ir visa valstijos prokuroro drąsa bei ryžtas. Jis laikė save tikru smarkuoliu, o ji jam buvo tarsi šviežio oro gurkšnis.

Dženetė nedrįso Čakui pasakyti, kad jis nė neįsivaizduoja, kiek prireikia stiprybės gelbstint sužeistus gyvūnus ir kiek prireikia ryžto, kai medicininės intervencijos nepakanka, ir tas paskutinis, galutinis žingsnis būna viskas, ką gali pasiūlyti toms mieloms, su pasitikėjimu į tave žvelgiančioms akims.

Taigi ji leido jam parodyti savo vyrišką išdidumą besistengiant per garsiai nedūsauti, kol švelniai tepė ant kulno atsivėrusią atvirą žaizdą antibiotiniu tepalu, o tada pridengė ją pleistru. Tikrai ne pats tobuliausias sprendimas, žinojo ji, nes kieti batai ir toliau trins žaizdą.

— Turėtume grįžti atgal, — pasiūlė ji.

— Tikrai ne. Ne tada, kai jau esame taip arti.

— Mums liko dar pusantro kilometro iki aukščiausio taško, o ką jau kalbėti apie kelionę atgal.

— Viskas gerai, aš galiu tai padaryti. Čia tik pūslė.

— Argi ne tu kadaise sakei, kad pūslė yra didžiausias ilgų distancijų bėgikų priešas?

— Tai nėra ilga distancija.

— Tu visiškai išprotėjai.

— Dėl to tu mane ir myli.

— Maniau, kad dėl mielų šunyčio akių.

— Aš neturiu mielų šunyčio akių! — vėl apsimaudamas kojine atsakė jis.

— Šunyčio plaukus? — pasiūlė ji, pasiduodama kovoje, kurią jau ir taip žinojo pralaimėsianti.

Ji įsidėjo pirmosios pagalbos rinkinį atgal į kuprinę ir žvelgdama kažkur į tolį matė, kaip jis kiša koją į batą. Tai darydamas sukando dantis, stipriai.

Dženetė pakilo ir stovėdama stebėjo, kaip Čakas užsiriša batą ir šlubčioja aplink, lyg viskas būtų stebuklingai susitvarkę ir jis vėl jaustųsi gerai.

Ji išsitraukė iš šoninės kišenės vandens buteliuką, kad galėtų kaip reikiant atsigaivinti. Vanduo nepadėjo. Jai buvo karšta, ji buvo suprakaitavusi ir su nuostabiąja gamta nebenorėjo turėti nieko bendra.

Čakas tęsė žygį. Jis visiškai pribaigs savo pėdą, dėl to nebuvo jokių abejonių. Nutrins visą odą ir jaus skausmą dar mažiau siai kelias artimiausias dienas. Ir ji tikrai apie tai išgirs. Vėl ir vėl. Panašiai, kaip būna vyrams peršalus, tik šįkart skaudės koją.

Naujas tikslas: pasiekti viršūnę, pasigrožėti vaizdu, pasidaryti asmenukę, grįžti atgal. O tada daugiau niekad nekalbėti apie šią dieną.

Čakas šlubavo vis labiau. Dženetė kėblino įkandinė, vis laukdama, laukdama...

— Man reikia lazdos, — staiga pareiškė Čakas.

Jis sustojo ir ji vos į jį neatsitrenkė.

— Lazdos? — pasitikslino.

— Na, lazdelės pasiramsčiuoti. Manau, ji padėtų.

— Žinoma.

Nes medinis daiktas nebeleis jo kojai trintis į visiškai naują batą?

Bet dabar Čakas jau turėjo planą. Takas šiek tiek sukosi, ir jie priėjo kiek lygesnę vietą. Tokiame aukštyje medžiai buvo žemesni, ir Dženetė nematė nieko panašaus į nukritusias medžių šakas. Čakas nusimetė nuo pečių kuprinę. Ji pasekė jo pavyzdžiu ir buvo nuoširdžiai dėkinga už poilsio pertraukėlę, nors iki galo nesuprato, ką jis ketina daryti.

Jie pasidėjo kuprines šalia didelio akmens, o tada Čakas žengė pirmąjį žingsnį iš tako ir patraukė gilyn į medžių šešėlius. Dženetė nebuvo tikra, ar jai tai patinka, bet nusekė iš paskos.

Aplink kerojo daugybė žemų lapuotų krūmokšnių; Dženetė nė neįsivaizdavo, kaip jie vadinasi. Tačiau pomiškiu lyg ir vingiavo siauras takelis. Čakas šlubčiojo į priekį, jo akys ieškojo tinkamos lazdos, šakos ar kažko panašaus. Dženetė vis žvilgtelėdavo atgal, į tą vietą, kur jie išsuko iš pagrindinio tako.

Argi ne taip žmonės miršta? Išklysta iš kelio ir dingsta be žinios?

Čakas priėjo nedidelę proskyną. Čia žemė buvo lygesnė ir labiau akmenuota. Jie neabejotinai išklydo iš praminto takelio, ši vieta buvo padengta pūvančiu nukritusių lapų sluoksniu. Dvokia pelėsiu, pamanė Dženetė suraukdama nosį. Bet priekyje stūksojo didžiulis plačialapis medis, o aplink jį — taip! — pribyrėję krūva lūženų.

Čakas nušlubavo prie medžio kamieno. Pradėjo dairytis aplinkui. Dženetė stovėjo vietoje ir viena akimi vis dar stebėjo už jų vingiuojantį keliuką atgal.

— Ei, tik pažiūrėk!

Čakas pasirodė iš kitos medžio kamieno pusės, rankoje laikė išblukusią lazda.

Dženetė susiraukė.

— Ar ji ne per trumpa?

— Na taip, taip, bet tik pažiūrėk į ją. Pilkai sidabrinė spalva, ir ji tokia lygi, — jis ranka perbraukė per visą lazdos ilgį. — Jokių žievės pėdsakų, ir taip tobulai išdžiūvusi. Bet vis dar tvirta kaip uola. Įdomu, kiek laiko čia išbuvo? Kiek reikia metų, kad taip glotniai sustabarėtų?

Jis prisiartino, į veidą vėl sugrįžo šypsena. Kaip šuo, gavęs žaisliuką, pagalvojo Dženetė. Ir tada pirmą kartą atidžiai pažvelgė į jo radinį.

— Čakai...

— Ką? — jis sustojo šalia jos.

— Tai ne lazda.

Čakas pakėlė ją į viršų. Ilga, išdžiūvusi ir lygi, kaip jis ir apibūdino. Su dviem labai ryškiais apvaliais gumbais galuose.

Dženetė nenorėjo to sakyti, bet privėlėjo.

— Kas? — dar kartą paklausė jis.

— Čakai, čia kaulas. Spėju, šlaunikaulis. Ir, atsižvelgiant į ilgį ir plotį, ne kokio nors man žinomo gyvūno. O tai reiškia...

Čakas paleido radinį iš rankų. Ir taip baigėsi romantiškas Dženetės savaitgalis, kai jos kietuolis vaikiną pradėjo rėkti.

Tokie reikalai gana ilgai užtrunka. Ilgiau, nei daugumai atrodo. Pirmiausia vietos šerifas turėjo iki ten nusigauti ir aptverti įvykio vietą. Tada buvo iškviesta valstijos teismo antropologė. Ši patvirtino, kad palaikai iš tikrųjų žmogaus, ir prasidėjo kruopštus ekshumacijos procesas.

Buvo padaryti įvykio vietos eskizai. Tiriamas gruntas ieš-

kant pėdsakų. Kai paaiškėjo, kad aikštelę nusiaubė maitėdos ir ne visos skeleto dalys liko savo vietoje, paieškos zona išsiplėtė. Mažesni kaulai buvo rasti kiek toliau. Dar daug jų trūko.

Galiausiai teismo antropologė su skeletu, gerokai nugairintu vėjo, sugrįžo atgal į Atlantą, patogion laboratorijon, kur kaulai sugulė į jiems skirtas dėžutes su identifikaciniais bylos numeriais. Keli ekspertai, jei neminėtume keleto baigiamojo kurso studentų, užsuko jų apžiūrėti. Visus sužavėjo radinio kokybė. Niekas neturėjo greitų atsakymų.

Praėjo dar kelios savaitės. Paskui keletas mėnesių tiriant bylą.

Ir štai lauktas progresas. Vietinis menininkas, naudodamas modeliavimui skirtą molį, atkūrė veidą. Padarytos nuotraukos vėliau buvo sukeltos į nacionalinę duomenų bazę, o tada pagaliau — galima atitiktis. Teismo antropologė atliko papildomus tyrimus, sulyginu amžių, lytį, seną vaikystės traumą (sulaužytą ranką) atitinkamai su rastu žastikauliu. Viskas buvo patvirtinta, ir galiausiai skeletas gavo vardą.

Būtent tuomet vyriausioji specialioji agentė Kimberlė Kvinsi sulaukė telefono skambučio, kadangi jos pavardė buvo nurodyta dingusio asmens bylos medžiagoje. Anot teismo antropologės, Džordžijos kalnuose buvo atkasti Lailos Abenito, dingusios prieš penkiolika metų, palaikai. Mirties priežastis nenustatyta, tačiau poliežuvinio kaulo sužalojimai atitiko smaigimo metu fiksuojamus sužalojimus.

Kimberlė padėjo ragelį. Susimąstė. Svarstė. Dar labiau susimąstė. Ji tiek daug metų laukė šio skambučio, kad jis atrodė tiesiog neįmanomas. Bet galų gale Laila Abenito buvo rasta. O tai reiškė?...

Kimberlė giliai įkvėpė, pratisai iškvėpė. Ir tada tiksliai žinojo, ką reikia daryti.

2 skyrius

Flora

Kartą aš susitikinėjau su vaikinui. PJN. Prieš Džeikobą Nesą. Pamenu, kaip šukuodavau savo saulės nublukintus plaukus, kol jie sužvilgėdavo it Kalifornijos auksas. Tada sodriai violetinės spalvos pieštuku prailgindavau blakstienų liniją ir nepagailėdavau tušo, kad dar labiau išryškinčiau savo pilkų akių gelmę. Vos pastebima suknelė ant plonų petnešėlių, ir vos šlaunų vidurį siekiantis ilgis. Kodėl gi ne? Visą vaikystę praleidau lakstydama po Meino laukymes, taigi turėjau ilgas, grakščias kojas, kurias galėjau demonstruoti.

Tais laikais buvau tikrai karšta mergina. Aš ne šiaip įeidavau į barą, o įsklėsdavau — ryški, blizgi vakarėlio siela. Buvau jauna ir arogantiška. Ir kvaila. O Dieve, kokia aš buvau kvaila. Net dabar, praėjus aštuoneriems metams, norėčiau sugrįžti atgal ir bent dvidešimt sekundžių pabūti su jaunesne bei kvailesne savimi.

Bet, deja, negaliu. Taigi aš, ryškioji ir blizgioji, per pavasario atostogas išsiruošiau Floridon. Ir kaip daugelis koledžo studentų pasipuošiau savo vos ką nors pridengiančia suknele ir kartu su geriausiomis draugėmis, beveik tokiomis pat įdegusiomis ir šmaikščiomis kaip aš, nukeliavau į miestą, nusiteikusi sudrebinti visas tas palmes. Mes gėrėme tekilos burneles. Mes raitėmės ant grindų, padengtų žemės riešutų luobelėmis. Mes su panieka žiūrėjom į gerai atrodančius vaikus ir rinkomės tik absoliučiai seksualiausius...

Tada...

Bešokdama nutolau nuo saugumą teikiančių baro šviesų. Klausydama kažkokios dainos, girdimos tik savo galvoje, apsemtoje tekilos, atsidūriau mažai lankomo paplūdimio šešėliuose.

Ir Džeikobas Nesas, kuris vėliau prisipažino stebėjęs mane ištisas valandas, mane iš to paplūdimio pagrobė. Ištraukė iš mano gyvenimo, gražios merginos siautėjimo, jaunatviško ir nuostabaus kelio. Jis atėjo. Aš pradingau. O per ateinančias keturis šimtus septyniasdešimt dvi dienas susipažinau su visiškai kitokiu gyvenimu. Su karsto dydžio dėže ir žiauraus gyvulio, kuris visada norėjo turėti savo asmeninę sekso vergę, užgaidomis.

Vėlgi, jeigu tik galėčiau sugrįžti ir bent dvidešimt sekundžių pabūti su jaunesne, kvailėse savimi... Tačiau esama tokių klaidų, kurių niekada nepavyks ištaisyti. Ir esama tokių potyrių, kurių nebeįmanoma pamiršti.

Yra tai, *kas buvo*. O dabar yra tai, *kas yra*.

Bet kartais aš vis dar pasiilgstu tos mergaitės. Ypač tokiais vakarais kaip šis.

Mes susitinkame restorane. Kytas žino, kad geriau nesiūlyti pasiimti manęs iš mano namų. Iš tikrųjų tai gana kvaila. Vaikinas yra toks kompiuterių fanatikas, kad turbūt galėtų nulauzti Gynybos ministerijos serverius. Be abejo, jis žino mano adresą. Velniai griebtų, tiesą sakant, jis turbūt turi viso namo, kuriame gyvenu, planą.

Tačiau man reikia iliuzijų. Ir šiame mūsų „santykių“ etape jis pasiruošęs jas suteikti. Šio vakaro pasimatymas vyks Bostone populiarioje šonkauliukų užkandinėje. Didžiulėmis porcijomis ir įtartina kaimynystė garsėjančioje vietoje. Hipsteriams čia geriau nesirodyti. Turistai, be jokios abejonės, neišgyventų. Mano tipo vieta.

Kai praėjusį kartą sutikau pavakarieniauti, Kytas nusivedė mane į tokią įstaigą, kuri akivaizdžiai turėjo pretenzijų į penkias žvaigžduotes — su iškrakmolytomis baltomis staltiesėmis ir dvi-

dešimt devyniais sidabriniais įrankiais ant stalo. Net ir vilkėdama savo gražųjį džemperį nelabai ten derėjau.

Kytas, žinoma, pasakė tai, ką reikėjo: „Tu esi graži, kad ir kur eitum, kad ir ką vilkėtum.“

Svarsčiau, kiek žalos galėčiau padaryti su keturiais turimais peiliais, ypač skirtu žuviai, kuris man buvo nauja ir įdomi priemonė. Jis nėra siaubingai aštrus, bet vėlgi — taikantis į akies obuolius ir nereikia skustuvo ašmenų. O sviestui tepti skirtas peilis turėjo sunkią sidabrinę rankeną, tobulą daužymui. Dar krištolo taurės, kurioms galima nuskelti kraštus, ar kokybiško porceliano lėkštės, kurias galima svaityti kaip mirtinas svaidykles...

Netrukus po to mes išvykome.

Esu ištikima tam tikram stiliui. Jį vadinu miesto nepriviligijuotuoju. Iš esmės tai metalu pakalti batai, tamsios spalvos sportinės *cargo* stiliaus kelnės ir džemperis. Ant kai kurių mano marškinėlių trumpomis rankovėmis yra užrašų — logotipų ar atspaudų. Jie visi jau tiek kartų skalbti, kad nebeįmanoma nieko įskaityti.

Neleidžiu pinigų drabužiams, nei šventinėms suknelėms, nei naujiems džemperiams. Visai neseniai investavau į naują sulankstomą peteliškės formos peiliuką. Ant sudėtų kaip vėduklė — ar peteliškės sparnai — plieninių rankenų išgraviuotas nepaprastai nuostabus drakono piešinys. Staigus judesys riešu — ir rankenos atsidaro bei atsilenkia atgal, iššoka ašmenys, o paskui įvyksta žmogžudystė, sąmyšis. Man labai patinka naujasis peilis, vakarais valandų valandas jį atidarinėju ir uždarinėju, tyrinėju meistriškai atliktą darbą, o tada vėl iš naujo atidarinėju ir uždarinėju. Šįvakar sulankstomą peilį išspraudžiau į bato aulą. Tai viena iš priežasčių, kodėl nusprendžiau išeiti iš namų. Norėjau pasižiūrėti, koks apima jausmas vaikštinėjant su paslėptu ginklu.

Nes pasimatymai... Tokia mergina kaip aš su tokiu vaikinu kaip jis...

Kytas Edgaras — savarankiškai dirbantis programuotojas. Dar jis yra tikras nusikaltimų fanatas, laikantis save vienu iš geriausių Džeikobo Neso ekspertų. Mes susipažinome gruodį, nes man reikėjo šiek tiek informacijos apie Džeikobo gyvenimą iki to momento, kai jis atrado mane.

Tuo metu maniau, kad Kytas bus rūsyje įsikūręs keistuolis, nusikaltimo vietos nuotraukomis besišavintis taip pat, kaip kiti žavisi pornografija. Maniau, kad jis bus visiškai aklas, apskrito veido „Doritos“ traškučių ir energetinių gėrimų mėgėjas.

O pasirodo...

Jis aukštas, liekno, atletiško sudėjimo, turi vešlius tamsius plaukus ir nepaprastai mėlynas akis. Mėgsta „Tom Ford“ kostiumus ir, kai vidury nakties galvoju apie dalykus, apie kuriuos visai nenoriu galvoti, spėju, kad ir „Calvin Klein“ trumpikes. Yra neįtikėtinai protingas ir policijos ataskaitą ar smurtautojo profilį gali išnagrinėti beveik taip pat greitai kaip ir aš.

Šiuo metu man atrodo, kad jis — arba pirmas geras dalykas, nutikęs mano gyvenime per iš tiesų ilgą laiką, arba serijinis žudikas.

Viena iš daugelio problemų tokiais vakarais kaip šis: aš nuoširdžiai negaliu apsispręsti. Neaišku, ar tai man pasako kąką apie jį, ar, priešingai — apie mane, ko pati nenoriu žinoti.

Dabar, sėdėdama prie staliuko šonkauliukų užkandinės kampe, skaičiuoju išėjimus. Priekinis, užpakalinis, virtuvės durys, tikriausiai taip pat turinčios išėjimą. Trys. Labiau norėčiau penkių.

Priešais mane sėdintis Kytas stebi, kaip barškinu pirštus į lipnų medinį stalviršį, ir papurto galvą.

— Keturi, — pataiso jis, jau supratęs, apie ką aš galvoju. —

Vyrų tualete tikrai yra bent jau langas, ganėtinai didelis, kad pro jį galima būtų ištrūkti. Moterų tualetą turėsi apžiūrėti pati.

Jis linkteli tualetų pusėn. Jie priešingame gale nei baras, kuris kaip koks taikinyis įsitaęs viduryje patalpos. Jeigu klausumėte manęs, tai gana erzinantis išdėstymas. Šeši žingsniai į kairę pusę, pustuzinis norint pasprukti į dešinę, atsižvelgiant į pačiame viduryje pūpsančią kliūtį. Visgi daugiau išėjimų visada geriau nei mažiau.

— Aš galvoju apie trumpus šonkaulius su aitriųjų paprikų ir klevų sirupo glajum, — imdamas į rankas meniu nuotaikinaigai pasako Kytas.

— Esi tikrai drąsus žmogus, jeigu apsilvilkai kašmyrinį megztinį eidamas į šonkaulių užkandinę.

Už šiuos žodžius esu apdovanojama ryškiai balta šypsena. Serijinis žudikas, vėl pagalvoju.

— Flora, daugelis mane palaikytų drąsiu žmogumi jau vien dėl to, kad sėdžiu prie vieno stalo su tavimi.

Taip pat ir žavingas. Velniai rautų.

— Aš nusipirkau naują peilį, — ištariu.

— Garnyrui pasirinkau skrudintas saldžiąsias bulvytes. O tu? Rūsčiai į jį pasižiūriu.

— Šviežių daržovių salotas.

— Rimtai? Niekas nesirenka salotų vietoj bulvyčių. Dabar tu tiesiog priešgyniauji.

Pažvelgiu dar rūsčiau.

Jis pradeda mojuoti savo išmaniuoju telefonu.

— Galiu pateikti tyrimų rezultatus, jeigu nori: salotos prieš bulvytes ir žmonės, kurie meluoja apie savo slapčiausius troškimus. Neversk manęs parodyti savo nuobodžiosios pusės. Žinai, kad tą padarysiu.

Taip, jis tą padarytų. Žavingas, mielas ir protingas. Šunsnukis.